

Försvarsdepartementet

Vår referens: Dnr 25-19238

Remissvar över promemorian Förbättrade förutsättningar för operativt militärt samarbete, Ds 2025:21

Post- och telestyrelsen (PTS) har enligt 1 § förordningen (2007:951) med instruktion för Post- och telestyrelsen ett samlat ansvar inom postområdet och området för elektronisk kommunikation. PTS är även beredskapsmyndighet och sektorsansvarig myndighet enligt förordningen (2022:524) om statliga myndigheters beredskap.

Sammanfattning

PTS ställer sig positiv till förslaget till ändring i förordningen (2022:511) om elektronisk kommunikation (FEK) att utländska militära styrkor får använda störsändare på det sätt Försvarsmakten bestämmer. Eftersom syftet med ändringsförslaget enligt PTS kan uppnås genom ändringen i FEK, ser PTS inte ett behov av ändring av lagen (2022:482) om elektronisk kommunikation (LEK). Förslaget till ändring i LEK öppnar upp för att ytterligare aktörer undantas från förbudet att inneha och använda störsändare, vilket ska undvikas på grund av den stora risken för störningar på samhällsviktig kommunikation.

PTS synpunkter

Avsnitt 5.9 – Utländsk militär får möjlighet att inneha störsändare

PTS är av uppfattningen att undantag från förbudet mot störsändare ska vara få och restriktiva. Riskerna för omfattande störningar på exempelvis luftfartens navigationssystem, järnvägens kommunikationssystem, RAKEL-systemet för polis och räddningstjänst m.fl. samt de allmänna mobilnäten är mycket höga vid användning av störsändare. PTS anser därför att en ändring av undantagen från förbudet mot störsändare fortsatt endast ska omfatta specifikt utpekade aktörer. I dagsläget är det endast ett fåtal aktörer som är undantagna från förbudet, däribland Försvarmakten. Ändringar som gör undantagen från förbudet mot störsändare fler eller mer omfattande ska endast göras när syftet är väl motiverat och användningen tydligt definierad.

PTS noterar att föreslagna ändringar i 3 kap. 24 § LEK utökar föreskriftsrätten avseende förbud mot störsändare och undantag från förbudet mot störsändare till att omfatta *den myndighet som regeringen bestämmer*. Det finns enligt PTS en risk med att justera LEK på det förslagna viset, då det öppnar upp för fler undantag från förbudet vilket innebär ytterligare risker för den svenska radiomiljön. Det blir dessutom betydligt svårare för PTS i egenskap av tillsynsmyndighet att utreda störningar. Mot denna bakgrund, och då PTS uppfattar att utländsk militärs behov av att använda störsändare kan regleras enligt vad som framgår nedan, ställer sig PTS frågande till behovet av ändringar i 3 kap. 24 § LEK.

PTS har i huvudsak ingen invändning mot de bedömningar som redovisas i promemorian avseende att låta utländsk militär använda störsändare. Det är emellertid nödvändigt för begränsning av potentiella skadekonsekvenser att Försvarmakten, med både god kunskap om svensk radioanvändning samt kännedom om militära behov av störsändare, bestämmer hur utländsk militär ska få använda dessa. Försvarmakten bestämmer redan i dagsläget om användning av störsändare som behövs inom ramen för sin egen verksamhet och det är PTS uppfattning att de förslagna justeringarna i 3 kap. 5 § FEK räcker för att möjliggöra användning även av utländsk militär så som Försvarmakten bestämmer. I och med att den ordning som finns idag redan fungerar mycket väl ser PTS inte något behov av att Försvarmakten ska besluta om särskilda föreskrifter för utländsk militärs användning av störsändare. Det är vidare PTS bedömning att den tillkommande skrivningen i FEK i sig är tillräcklig för att möjliggöra utländsk militärs användning av störsändare och att en ändring i LEK därmed förefaller onödig och riskfylld.

7.1 – Ett anpassat regelverk för operativt samarbete på svenskt territorium

Avslutningsvis noterar PTS att det inte finns en skyldighet för Försvarmakten att lämna över uppgifter till PTS. PTS kan inte heller utläsa av förslaget att PTS ges utökade möjligheter att få uppgifter från Försvarmakten. För det fall att Försvarmakten får möjlighet att besluta om föreskrifter är det oklart om PTS kommer att ha praktisk möjlighet att utöva tillsyn över att sådana föreskrifter följs. PTS uppfattar att det åligger Försvarmakten att se till att utländsk militärs användning av störsändare tar hänsyn till den svenska radiomiljön. PTS understryker att förslaget lägger ett stort ansvar på Försvarmakten att värna svenska samhällets intressen i radiospektrum. Det är dock önskvärt att Försvarmakten, på förfrågan från PTS, informerar om tidigare störsändningar så att inte PTS genomför störningsutredningar i onödan.

Detta yttrande har beslutats av divisionschefen Catarina Wretman. I ärendets slutliga handläggning har även juristen Sanna Broborg (föredragande), avdelningschefen Jonas Wessel, rådgivaren Paul Nygren samt verksjuristen Per Andersson deltagit.